

Izhaja vsak delavnik popoldne

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telefon uredništva št. 50 — Telefon upravnništva št. 328

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 240—
za pol leta K 120—

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—

V upravi stane mesečno K 18.—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane K 1.40

Usodne zmote.

Med Anglijo in Francijo se je pojavilo veliko nasprotstvo glede na vprašanje gospodarske obnove Evrope.

Anglija doživlja velikansko narodno-gospodarsko krizo. Skoraj polovica angleškega trgovskega brodogojstva počiva brez dela po pristaniščih. Kljub temu, da se izvoz z vsemi sredstvi pospešuje, se zaloge premoga v valškem rudarskem okraju od dne do dne množijo, da ne vedo, kam z njimi. Znatno odstopke obratov je ustavil delo, ostali so se skrčili. Železno in jeklarstvo proizvodstvo Anglije, ki je v tem oziru bilo dolgo na prvem mestu, stoji danes za bilo dolgo na prvem mestu, stoji danes za Ameriko, Nemčijo in Francijo na četrtem. Vsled tega šteje Anglija danes 2 milijona brezposelnih delavcev; vsak teden narasča to število za 20.000 do 30.000.

Zato je za Anglijo življenjskega pomena, da se izboljša gospodarski položaj Evrope, da bo mogla nakupovati angleško blago. Najzdatneje bo Angliji pomagano, če se vzpostavijo prometne in finančne razmere Rusije, da bo zopet stopila v živahni trgovski stik z ostalim svetom. Ker pa je Rusija vsled boljševiškega sistema neprebracunljiva in bo proces njenega gospodarskega ozdravljenja šel le počasi, pride v prvi vrsti v poštev Nemčija.

Nemčija trpi zdaj na neprestanem padanju svoje valute, v prvi vrsti zaradi visokih odplačil, ki proiztekajo iz njenih vojnoodškodninskih obveznosti. Dolar, ki je stal v Berlinu dolgo 60 do 80 mark, je poskočil na 200 do 300 mark. To pa je imelo za posledico, da je ves svet začel nakupovati blago v Nemčiji. Nemška industrija danes izvršuje nad svetom to, kar bi se moglo z grobim izrazom imenovati umazano konkurenco. Vsled tega danes vsi nemški obrabi mrzlično delajo, število brezposelnih je v teku leta 1921. padlo od 400.000 na 100.000, cela industrija se nahaja na stopnji visoke konjunktore kakor neposredno pred svetovno vojno. Najbolj občutno zadeva to Anglijo.

Vsled tega je Lloyda Georogov program za obnovo Evrope iz gospodarskega stališča Anglije popolnoma razumljiv. On je pripravljen olajšati Nemčiji odplačevanje vojne odškodnine, morebiti celo ji znaten del odpustiti, pod pogojem, da med drugimi reformami ceno za svoj premož izenači s cenami ostalega trga in ustavi nadaljnje tiskanje papirnatih not. Na ta način bi se nemška konkurenca na svetovnem trgu omilila in angleški premož bi našel odjemalcev. Vsled tega bi nemška trgovinska bilanca, ki je že danes za tri milijarde pasivna, seveda še bolj padla, pomnožila bi se brezposelnost in nemški izvoz bi Anglije nič več ne ogrožal, razen če Nemci seveda ne pomnožijo fizične delavnosti, da to kompenzirajo.

Interes Francije pa je nasproten: da Nemčija Franciji nezmanjšano odplačuje reparacije v vrednosti zlatih milijard, naj si jih tudi pridobi potom brezobzirne konkurence z angleškim proizvodstvom. Od tod temeljna razlika med stališčem Anglije in Francije v vprašanju gospodarsko-politične obnove sveta.

Ne stojita pa seveda niti Anglija niti Francija na pravem stališču. Anglija nima prav, če zasleduje zgolj namen, nemško konkurenco umetno pollačiti na izvesto stopnjo, ker bi to dovedlo zopet le do svetovnogospodarske kalamitete, ker gospodarska obnova sveta ni mogoča, če se katerakoli država oslabi, marveč narobe, da se okrepijo vse, naj spadajo potem med »zmagovalke« ali »premagane«. Kajpada je francosko stališče še bolj zmotno, ker hoče iz Nemčije iztisniti vse do poslednje srage, to je: Nemčija naj za enkrat napne vse svoje sile, zviša svojo produkcijo do poslednje stopnje možnosti — potem lahko pogine, da le francoski velekapital pride do svojega!

Delovno ljudstvo celga sveta pa bo, upamo, čimdalje glasneje in enotneje povzdignilo svoj glas: Nobenih premaganih in nobenih zmagovalcev! Vsi so enakovrni. Vsi skukaj imajo z enako zavestjo dolžnosti napram celemu človeštvu in socialnemu blagu pa tudi z enakimi pravicami stopiti skupaj, da premagajo posledice vojne. Zmagati mora misel, da je svet ena solidarna družina. Za to pa je treba, da pride do odločilne besede delovno ljudstvo, ne pa sedaj vladajoči razred izkoriščevalcev, ki mu ni za splošni blagor, ampak le za svoj profit.

Razprava proti bosanskim rudarjem v Bosni.

Tuzla, 13. januarja. (Izv.) Drugi dan razprave proti rudarjem so se nadaljevala zaslivanja posameznih obtožencev. Razpravo vodi sodni nadsvetnik Štrobl, v tanga sta sodnika Steinmetz in Zakić. Obtožbo zastopa državni pravdnik Krvović; obtožence pa branijo Tomjec, Braun in Trtan. V razpravni dvorani je nabito polno poslušalcev, ki neprestano motijo tok razprave s svojimi komentarji. Večina poslušalcev je na strani obtoženih. Ponovno je že prišlo do ostrega prerekanja med temi in pa med ljudmi, ki zahtevajo, da se obtoženci ostro kaznujejo, češ da so ravnali proti državi. Danes se je odigral ganljiv

prizor. Med poslušalci se je nahajala najstarejša hčerka Železnikarja. Ko so pripeljali njenega očeta v dvorano, je pričela glasno jokati in prositi, da naj oprostite očeta. Kot prvi je bil ponovno zaslišan Železnikar. On prizna, da je že od rane mladosti socialist in od ustanovitve komunistične stranke njen pristaš. Odbija vsako krivdo od sebe in dolži zloglasnega načelnika Grubića, da je s svojim preganjanjem rudarjev in kmetov izzval nemir. Za njim sta bila zaslišana še dva obtoženca, ki izjavljata, da se niti najmanj ne čutita krivim in izjavljata, da ne razumeta obtožnice.

Razprava proti komunističnim poslancem v Belgradu.

Pomanjkljiv dokazilni material.

Belgrad, 14. januarja. (Izv.) Včeraj je pričela pred »prvostopenim sudom« v Knez Mihajlovi ulici razprava proti obtoženima komunističnima poslancema Kacleroviću in Novakoviću ter proti trgovcu Pučiću. Za obravnavo vlada veliko zanimanje in je bila dvorana nabito polna občinstva, med temi je bilo nad 30 časnikarjev. Dvojici dam je postalo slabo od napetega pričakovanja. Razpravo vodita sodnika Petrović in Brkčić, obtožnico zastopa Rašković. Obtožence branijo Jovanović, Ljuba Pavlović in Zivojin Štefanović. Obtožnica dolži Kaclerovića in Novakovića, da sta hotela obnoviti komunistično stranko in sindikate, kar je po zakonu prepovedano. Dalje, da sta sprejemala denar iz inozemstva in ga uporabljala v komunistično agitacijo in da sta bila v zvezi s komunisti v inozemstvu, ki rujejo proti naši državi. Obtožnica temelji v glavnem na korespondenci obtožencev. Policija je namreč odpirala vsa pisma in vse pošiljatve na obtoženca, prepisovala pisma in jih fotografirala.

Razprava je pričela ob 3. uri in je po običajnih formalnostih javni obtožitelj Rašković ponovil obtožbo in jo na kratko obrazložil, na kar je bil zaslišan kot prvi poslanec Novaković. On pravi, da je sumil, da se na njega naslovljena pošta odpira in zato je nekaj časa pošto sploh odklanjal

in nato odpotoval v Sarajevo. Ker je po nalogu belgrajske policije tudi sarajevska odpirala vsa pisma, je prosil trgovca Bubića, da sme prejemati pisma in časopise na njegov naslov. Trговец Pučić je imel svoj poštni predal. To je zvedela policija, vsled česar je sedaj obtožen tudi Pučić, ki ni imel pojma o celi stvari. Novaković obtožuje policijo, da je težko kršila ustavo, ker je odpirala nanj naslovljeno pošto. S tem je kršila člen ustave, ki govori o pismenski tajnosti, ki se sme prekoračiti samo tedaj, če predloži sodniški odlok, da se naj pošta odpira. Tega v tem slučaju ni bilo in je torej državna oblast kršila državne zakone. Kar se pa same vsebine pism tiče, izjavlja, da tolmači sodišče njihovo vsebino popolnoma napačno in tendenciozno. Iz njih vsebine je razvidno, da je šlo samo za reorganizacijo delavskih sindikatov. Nadalje navaja razne nepostavnosti s stvari državnih organov.

Za njim je bil zaslišan glede osebnih podatkov poslanec Kaclerović, na kar je bila razprava zaključena in se nadaljuje v ponedeljek.

Kakor rečeno vlada za razpravo veliko zanimanje. Splošno prevladuje mnenje, da bodo obtoženci oproščeni, ker je dokazilni material zelo pomanjkljiv.

Francija in Japonska za carizem v Rusiji.

Kapitalični načrt s pomočjo Jugoslavije.

Angleški »Manchester Guardian«, resen in ugleden list, prinaša senzacionalno odkritje o novih francoskih protiruskih nakanah. Po teh odkritjih tečejo med Francijo in Japonsko pogajanja za upostavo carističnega režima v Rusiji. Glavno vlogo bi v tej akciji igrala Wranglova vojska, ki bi imela svoje izhodišče v Jugoslaviji. Francija in Japonska bi za svoje sodelovanje dobili plačilo tako, da bi Japonska dobila nadoblast v Sibiriji, Francija pa bi

za svoje kapitaliste izterjala stare in nove dolgove v Rusiji z bogatimi obrestmi.

Tej francosko-japonski nakani se bo uprl ves ruski narod izvemši najrjerneše reakcionarstvo, a jugoslovansko ljudstvo se bo čuvalo biti v tej borbi na strani sovražnikov ruskega naroda. To naj si naši merodajni krogi z ruskim reakcionarstvom vred, ki ima pri nas svoje umazano gnezdo, dobro zapomnijo!

Novе spletke na Mažarskem?

Izjava v mažarskem parlamentu.

Budimpešta, 13. jan. Na današnji seji narodne skupščine je posl. Friedrich poleg ostalega tudi izjavil, da se govori o sestavljanju karlistične brigade, ki naj bi postavila na mažarski prestol bivšo kraljico Zito in nadvojvodo Otona, ki se baje nahajata že v Šopronju ali celo v Budimpešti. Z ozirom na te govornice ne nadzorujejo in nadlegujejo samo govornika, temveč tudi druge legitimistične voditelje, uradni organi in sicer ne samo organi ministrstva za zunanje stvari, ampak tudi organi drugih oblasti. Vpraša notranjega ministra, ali mu je znano, da se vrše prevozi čet v zapadno

Mažarsko. (Nemir.) Kdo ve, ali ne bodo te čete v prihodnjih dneh v zvezi z novim pučem, tembolj, ker se med njimi nahaja tudi legitimistična mladina. Govornik je izjavil nadalje, da mu je neki bivši poslanec povedal, da je govoril danes popoldne s šefom generalnega štaba, ki je izjavil, da smatra rešitev mažarskega kraljevega vprašanja potom osebe nadvojvode Otona za zelo umestno in da bi v tem slučaju zelo rad sprejel regentstvo. (Nemir) Vprašanje posl. Friedricha je bilo izročeno imunitetnemu odseku.

Odlog Nemčiji dovoljen.

Cannes, 13. jan. Pri skupni seji vrhovnega sveta in reparacijske komisije, ki se je pričela ob 12. uri in h kateri je bila povabljena tudi nemška delegacija, je izjavil Lloyd George, da je sprejel z zadovoljstvom včerajšnja izvajanja Rathenaua, da je nemška vlada pripravljena sodelovati pri obnovi srednje in vzhodne Evrope. Obzalaže, da so nastale za nemško delegacijo nebrilike pri pogajanjih, ki so se morala

radi ukinitja konference prekiniti. Tudi ostali delegati se nahajajo v enakem položaju, ker se je moralo reparacijsko vprašanje odgoditi. Nato je predsednik reparacijske komisije prečital naslednji sklep: »Reparacijska komisija je sklenila dovoliti nemški vladi začasen rok odgoditve plačila obrokov, ki zapadejo dne 15. januarja in 15. februarja 1. 1922 in sicer s pridržkom pod nastopnimi pogoji: 1. Med začasnim rokom odgoditve ima nemška vlada plačati vsakih deset dni 31 milijonov zla-

tih mark v priznanih devizah. Plačevanje se prične dne 18. januarja 1. 1922. 2. Nemška vlada predloži tekom 14 dni reparacijski komisiji primeren reformni in jamstveni načrt glede nadaljnega obdržanja in kroženja nemškega papirnatega denarja, kakor tudi popolni program plačil v gotovini in dobav v blagu za 1. 1922. 3. Začasni rok odgoditve se konča, ko bo reparacijska komisija ali pa alifirane države sprejela odločitev glede pod točko 2. navedenega načrta in programa.

Pariz, 13. jan. Lloyd George, ki je popoldne odpotoval iz Cannes, bo imel jutri razgovor z novim ministrskim predsednikom Poincarejem.

Pariz, 13. jan. Poincare je prevzel se stavo kabineta.

Delavski socialni tečaj v Mariboru.

Iz Maribora.

V nedeljo ob 5. uri popoldne se je vršil v dvorani JSZ, Splavarska ulica 4 ženski shod. Mnogostevilne zborovalke so z velikim zanimanjem sledile izvajanjem govornika, ki je razpravjal za današnje razmere velevažno delavsko žensko vprašanje. S tem dobro uspehim zborovanjem se je pričel ozir. otvoril 8 dnevni delavski socialni tečaj. Predavanja se vrše skoz cel teden, vsakokrat ob pol 8. uri zvečer v zakurjeni dvorani JSZ. Predavanja prvih treh večerov so bila razmeram primerne in nudijo udeležencem vsestransko izobrazbo. V ponedeljek, 9. januarja je predaval dr. Capuder o organizaciji in nje pomenu. V torek 10. januarja je predavatelj p. Pavel obravnaval temo »Kruha smo lačni, pravice smo žejni« (za čim gre borba delavstva). V sredo 11. januarja je profesor Bogovič obravnaval točko »Terjajmo, sami si priborimo!« (Vrste delavskih organizacij; kaj hočejo posamezne organizacije) V četrtek predava prof. dr. Jeraj o predmetu: »Koromandija ali resničnost (bistvo kršč. demokracije). V petek 13. januarja govori predavatelj prof. Vesjenjak o temi »Krampl in gorjača v organizaciji. (Delo v organizacijah; česa v organizaciji ne sme biti. Kakšna organizacija uspeva in raste.) V soboto 14. januarja predavatelj iz Ljubljane: »Zastave ven!« (Poprimimo se resnega in doslednega dela.) V nedeljo, 15. januarja vesnevni tečaj od 9. do 12. ure popoldne in od 2 do 4. ure popoldne. Člani in članice JSZ, pa tudi vsi tisti, ki jim je resno do delavske organizacije, so vabljeni, da se tečaja v obilnem številu udeležujejo. Začetek vsak dan točen.

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zagreb, 14. januarja. (Izv.) Radi židovskega praznika borza danes ne deluje. V prostem prometu so se plačevali sledeči kurzi: Budimpešta 47.25—47.50, Praga 4.75, Dunaj 4.50, Italija 12.60, Berlin 159 do 160, Pariz 23.75—23.80, London 1230, Newyork 285, Curih 56—56.50.

Curih, 14. jan. (Izv.) Na današnji predborzi notirajo sledeči kurzi: Berlin 2.72, Holandija 189.75, Newyork 5.15, London 21.76, Pariz 41.05, Italija 22.45, Praga 8.40, Budimpešta 0.82, Zagreb 1.65 (včeraj 1.60), Dunaj 0.17, Varšava 0.17.

Bratova tajnost.

Povest iz irske zgodovine. Prevel M. R.

(Dalje.)

Še tisti večer se je Dunstan v samih nogovicaah splazil v bratovo sobo, da bi tem prej izvedel svojo usodo in ko je drugo jutro videl mater praznično oblečeno, s šopkom cvetlic v roki, ni vedel, kaj bi storil od veselja.

In mati Ana ni zastoj snubila. Lepa Meggy rekoč »da«, je zarudela in jokaje se spustila materi na prsi in stara mati je še skoro rajši dovolila, kajti vedela je dobro, da njena vnukina ne pride nikjer k boljši hiši in da bi ne mogla dobiti boljšega moža.

Od tega dne je bil Dunstan čisto drugačen. Smejal se je in šalil, žvižgal in pel in kljub temu trikrat toliko napravil kakor prej. Vsak večer je osedal svojega iskrega Trilly in jahal h koči babice Bell, bil je namreč tudi nekoliko ponosen in se je hotel pred svojo nevesto »postaviti«. Bilo je dogovorjeno, da se Dunstan in Meggy poročita prihodnjo pomlad. Mati Bell naj bi šla na »Dolensko« in pomagala Ani pri lahkem delu, celo gospodinjstvo pa bi naj vodila »ta mlada«.

»Ni dobro, če sta dve gospodinji pri

Politični dogodki.

+ Kraljeva zaroka. Glasom uradnega poročila se izvrši zamenjava zaročnih prstanov začetkom marca v Bukarešti. Poročilo bo meseca maja v Belgradu. Kralj Ferdinand pride na svatbo. Vlada pripravlja proklamacijo povodom kraljeve zaroke.

+ Po Briandovem odstopu v Cannesu. Briandov odstop je konferenco v Cannesu zelo neprijetno presenetil. Odposlanci so Loucheurju izrazili svoje obžalovanje. Loucheur je zapustil sejo. Nemški zastopnik Rathenau je dovršil svoje poročilo, zvečer pa je nemško poslanstvo zapustilo Cannes. Pogajanja se prekinajo. — Reparacijska komisija je sklenila, da se Nemčiji dovoli odlog za izplačilo odškodnine.

+ Težke obdolžitve proti voditeljem samostojne stranke. Včeraj smo priobčili po drugih listih vest o obdolžitvi samostojnih voditeljev po g. Kuraltu. »Kmetijski list«, glasilo SKS, pa javlja, da so obdolženi voditelji vložili proti g. Kuraltu tožbo radi žaljenja časti. To beležimo ter pričakujemo izida obravnave.

+ 100.000 K za konfidente v Sloveniji. V državnem proračunu za l. 1922. je med stroški za policijo v Sloveniji predvidenih tudi 100.000 K za konfidente. Ali smo res tako daleč, da se med nami na državne stroške kof konfidentstvo? In proti komu je to vohunjenje naperjeno? Naša mesta niso Subotica — torej proti lastnim poštenim državljanom. Ali ni javno življenje že z drugim dovolj zastrupljeno in korumpirano?

+ Zmaga italijanske ljudske stranke na Trentinskem. Italijanski listi poročajo, da je pri občinskih volitvah na Trentinskem italijanska ljudska stranka popolnoma osvojila 40 občin, v 50 je pa dobila ve-

čino. Liberalci so dosegli večino v 12, socialisti v 7 in katoliška stranka v dveh občinah.

+ Nova ruska vlada. Na zadnjem kongresu ruskih sovjetov je bil izvoljen nov izvršilni odbor, ki mu zopet predseduje Kalimin. Za narodne komisarje, ki tvorijo državno vlado, so bili izvoljeni: Ljening kot predsednik, Rikov podpredsednik, Vrihanov prehrana, Lunačarski prosveta, Krasin trgovina, Krestinski finance, Stalin narodne manjšine, Schmidt delo, Trockij vojska in mornarica, Dorogalevski pošta in brzojav, Čičerin zunanje stvari, Bogdanov predsedstvo vrhovnega sveta hranilnic in Karski pravosodje.

Dnevni dogodki.

— Železničarjem! Z ozirom na naspotujoče si vesti, ki jih objavlja dnevno časopisje in ki povzročajo med železničarstvom še večje vznemirjenje in neorijeviranost, izjavljam: Po poročilu predsednika vrhovnega vodstva koalicije v Belgradu se v ministarstvu Saobračaja in v finacijskem odboru nadaljujejo razprave o zahtevah koalicije. Da vplivamo na čimprejšnjo ugodno rešitev stavljenih zahtev, smo danes brzojavno predlagali predsedniku vrhovnega vodstva, da se vrhovno vodstvo koalicije takoj sestane v Belgradu. Opozarjamo ponovno železničarstvo, da so merodajna samo ona poročila, ki jih objavimo s podpisom »Koalični odbor«.

— Naslov kralja Aleksandra. Dopisni urad nam javlja: Ministarstvo za notranje stvari je z odlokom z dne 2. januarja 1922, Sl. št. 14.681 iz 1921, naznanilo predsedstvu pokr. uprave, da mu je predsedništvo ministrskega sveta dostavilo naslednji dopis: »Stopivši na prestol kraljevine Srbov,

Hrvatov in Slovencev je Nj. Vel. kralj Aleksander — drugi po vrsti vladanja — z imenom Aleksander prvi kralj (glasom čl. 56. ustave) Srbov, Hrvatov in Slovencev iz dinastije Petra I. Karadjordjeviča. Z ozirom na to je naziv vladarja naše nove kraljevine Aleksander Prvi (I.) kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev ter prosi po nalogu g. predsednika ministrskega sveta kabinet, naj se pri navajanju imena Nj. Vel. kralja rabi samo to ime.

— Mariborske novice: Zvišanje cen kruhu in mesu. Komisija za določanje cen, ki se je sestala dne 10. t. m. na magistratu, je na predlog N. S. S. obč. svetnika Rostoharja zvsala cene kruhu in mesu in sicer: bel kruh 1 kg 20 K, žemlje težke 7 dkg 2 kroni komad. Gostilničarji in prekupci imajo dovoljeno 20 % poveška pri žemljah. Meso: goveje I. vrste 1 kg 32—34 K, II. vrste 28—30 K, III. vrste 24—26 K, teletina 1 kg 30—32 K. Svinjsko: cene svinjetine in slanice se za enkrat poskusno ne maksimirajo. Nove cene stopijo v veljavo v soboto dne 14. jan. 1922. Maksimalne cene za mleko so se odpravile. To povišanje je naravnost krčiče, če pomislimo, da so se cene kar za 10 K in še več pri kg zvišale. Seve če bodo konzumenti zmožni plačevati te cene, tega nihče ne vpraša. — Od katoliške k protestantovski veri so prestopili v Mariboru: trgovca z železino K. Lotz in R. Jeglitsch, gostilničar A. Halbwidl in trgovčeva žena A. Ihl. Menda radi tega ker jim je že katoliško ljudstvo pripomoglo do zadostnega bogastva. — Po Mariboru se pobira za nove bronaste zvonove v baziliki Matere Milosti. Častilci Marijini se prosijo, da z darovi pospešijo čimprejšnjo naročitev zvonov. Darovi se sprejemajo pri vratarju frančiškanskega samostana. — Na zadnjem živinskem sejmu v Mariboru so cene živini precej poskočile. Prignalo se je 385 komadov.

— Državni premogovnik Zabukovica pri Celju. Iz rudarskih vrst smo prejeli: Naj se oglasimo v javnosti enkrat tudi mi rudarji iz Zabukovice pri Grizah. Že dolgo časa smo opazovali ravnanje J. S. D. S. in nje voditeljev. Navedemo le nekaj: Na razne pritožbe bolnikov, ki so bili organizirani pri Čobalovi Uniji in so prosili za izplačilo bolniških dni, ki jim pristojajo po § 2. upravnega pravilnika unije slov. rudarjev, so jim pri blagajni odgovarjali: »To ni »muje« vredno!« itd. Na drugi strani se pa vozijo voditelji te že propadle unije na razne konference, zborovanja itd. in ne povedo, koliko si za to izplačajo iz blagajne. Dalje ne vemo, za kaj se porablja denar iz vinarne blagajne. Zaradi vsega tega rudarji tem voditeljem odrekamo vsako nadaljnjo zaupanje in nočemo, imeti z njimi in njihovo stranko ničesar skupnega več. V najkrajšem času se tu ustanovi kraljeva organizacija Jugoslovanske strokovne zveze. Tu bo prilika za vse razumne in pametne rudarje, da se organizirajo po svojem pravem krščanskem in delavskem prepričanju. Groženj socialističnih močnjakov, da se bodo potegali samo za liste, ki bodo pri njih organizirani itd., se ne bojimo. S tem se le še bolj očito pokaže kot zagrizeni strankarji, ki vam so prave delavske koristi deveta briga, glavno pa lastna korita. Zato se pa tudi vežete ob vsaki priliki s podjetništvu in kapitali-

stično demokratsko stranko ter tudi »edal zopet zagovarjate premogovnik, po so nam odlegnili aprovizacijo. Pravite, da se je to zgodilo za to, ker ima premogovnik izgubo. Mi pa citamo v 49. št. »Domoljuba«, da je imel premogovnik 96.831.859 K čistega dobička. Pa če bi bil premogovnik tudi začasno pasiven, nam ne bi smeli v najhujši druginji odtrgati olajšav. Mi pravimo: vaš list je za nas »Nazaj«, pa ne »Naprej!« Poslej bo naše glasilo »Novi čas«, a naša organizacija Jugoslovanska strokovna zveza. Vsi zavedni rudarji za nami!

Ljubljanski dogodki.

Ij V Rokodelskem domu priredi v nedeljo 15. t. m. ob 7. uri zvečer Prosveta za stolno župnijo in šolski okraj svoj prvi zabavni večer. Vstopnina prosta. Vspored zelo mnogovrsten.

Ij Umrl je na Sv. Jakoba trgu št. 5 gostilničar Martin Podržaj, po daljši in mučni bolezni. Bolezen si je nakopal na italijanskem bojišču. Pogreb bo v nedeljo ob pol 4. uri popoldne. Zalujočim naše so žalje!

Ij Ljubljanski trg. — Mesni trg je z blagom slabo založen. Kvaliteta govejega mesa današnjim razmeram ni primerna: Goveje meso se plačuje po mesnicah 36 kron zadnji del; na trgu prednji del 28 K, zadnji del 32. Večji promet imajo cencejše stojnice, ki prodajajo po 21 K prednji in 23 K zadnji del. Prašičjega mesa primanjkuje; plačuje se karé 50 K kg, ostali deli 46 K kg. Telečje meso 36 K. — Teletine enako primanjkuje. Slanina zaostaja ker ni kupcev, vsled tega silno ovira klanje prašičev in s tem deloma povzroča pomanjkanje prašičjega mesa. Vsi ljubljanski mesarji so na običnem zboru zahtevali odpravo maksimalnih cen, opirajoč se na domnevo, da maksimalne cene trgu škodujejo, povzročajo pomanjkanje blaga in povzročajo enako tudi slabo kvaliteto blaga, ker je mesar prisiljen kupovati živino najslabše vrste. Ostali trg nudi sliko na minimum zmanjšane prometa, ker ni nobenih zunanjih kupcev, pri domačem konsumentu pa je opažati vedno rastoče štedenje. Moke primanjkuje v Ljubljani občutno. Današnja cena je 22 K za št. 0. Jajca se razprodajajo po 6 K komad. Glede mleka se je položaj nekoliko zboljšal. Stranke se naprošajo, naj prinese vsake sumljivo mleko v preiskavo.

d V šentpeterskem prosvetnem društvu predava v ponedeljek, dne 16. t. m. ob polosmi uri zvečer g. prof. Dr. Rožič. Člani in prijatelji društva, udeležite se tega zanimivega predavanja v obilnem številu. Po predavanju odborova seja.

d Odborova seja ljub. okrožja se vrši danes ob 8. uri (Poljanski nasip). Ker je zadeva važna, pridite vsil T. č. predsednik.

d šentpeterski Orel v Ljubljani priredi v nedeljo, 15. t. m. v društvenih prostorih ob pol 8. uri telovadni večer združen s čajevim večerom. Člani kakor tudi prijatelji organizacije se v ljudo vabijo, da se te prireditve udeležite!

Izdaja konzorcij »Novega časa«
Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

hiši,« je rekla mati Ana, »in edino prav je, da prevzame Meggy gospodinjstvo, ker drugače ne pride pri družini do spoštovanja. Razumela bo tudi in za dober svet sva vedve tukaj.

Zdelo se jim je, da bo tako najboljšje.

2.

Bil je prijeten jesenski večer.

V veliki družinski sobi na »Dolenškem« sta pri močni hrastovi mizi sedela mati Ana in njen sin župnik. Na mizi je stala svetilka in ob njeni precejšnji svetlobi je šivala in popravljala gospodinjske potrebne reči za doto Meggy; kajti revno dekle si je s trdnim delom prislužila komaj toliko, kolikor je bilo neobhodno potrebno za živež njej in njegovi babici; da bi si pa še mogla kaj prihraniti, je bilo popolnoma izključeno. To je vedela tudi njena bodoča tašča Ana, zato je tudi vzela vso skrb na sebe.

Župnik je sedel njej nasproti, zrl ji na pridne roke in poslušal materine dogodbe minulih dni. Najljubše ure srečni materi so bile, če je po napornem dnevnem delu sedela zvečer s sinom, govorila ter tako obnovila svoje stare spomine. Zato ji je sin vedno stavil novih vprašanj, če je njej beseda potekla.

»Kaj je sploh z ono ponošno in lepo Mary, s hčerjo O' Flaherty-ja?« je vprašal ravnokar.

»Ja, otrok, to je tudi čudna življenska

usoda!« mu je odgovorila mati. »Znano ti je, da jo je poročil bogat posestnik lord Goldemith. Če je bila to sreča za njo, se ne ve!«

»Spominjam se, da je že skoro sedem ali osem let od tega.«

»Da, ravno na šentjanževo je minilo sedem let. Stari O' Flaherty ji je branil, naj ga ne vzame, kajti ni mogel verjeti, da bi jo bil lord res ljubil. Saj je bil vendar tako čuden.«

»Pa Mary je bila lepa, ponosna, šla je, kakor kneinja, tega se še dobro spominjam. Nas kmetske fante še pogledati ni hotela.«

»Moj dragi, to jim je že v krvi. Ti O' Flaherty iz neke stare irske plemenitaške rodovine in stari se še danes ponaša, da je z našim kraljem v sorodu.«

»Dovolj žalostno, da so naši knezi in grofi tako daleč propadli,« je odgovoril duhoven, »da morajo sedaj prebivati v ilovnatih kočah, dočim so njihovi predniki stanovali v mogočnih gradovih. O tem nam pričajo odlična imena nad vrati čevljarij in krojaških delavnic po mestih in potemci nekdanjih kraljev stanujejo kot stari-narji v umazanih ulicah. Za to se ima Irška zahvaliti roparskim Angležem, ki živijo sedaj razkošno, potratno na račun revnega in sestradanega ljudstva!« je grenko pripomnil.

(Dalje.)

»Novi čas« v vsako hišo!

Krekova posojilnica v Mariboru
r. z. z. n. z.
začne poslovati 14. januarja 1922 v začasnih prostorih v Mariboru, Frančiškanska ulica št. 2, prileže.
Uradne ure bodo spočetka vsako soboto popoldne in v nedeljo ter praznik dopoldne.
Krščansko delovno ljudstvo, opriti se zadruga, ki je tvoja in ustanovljena je v podporo in zaščito delovnim slojem. Kdor išče posojila ali hoče denar obrestnosno in varno naložiti, po-ituuj se kakor zaveden krščanski socialc svoje zadruga.

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v
VZAJEMNI POSOJILNICI v LJUBLJANI
r. z. z. o. z. (poleg nunske cerkve).
Hranilne vloge se obrestujejo s 4 % brez odbitka rentnega in invalidnega davka.
Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom poštno-čekovnega urada, vlagateljem so poveljnice brezplačno na razpolgo. Posojila na zemljišča, zaznambo na službene prejemke, proti poroštvu itd.

Več mizarskih pomočnikov
sprejem v trajno delo. Po-udbe je vpisati na Avd. Ceter, Je en ce Go.
F. BRUMAT Ljubljana
Uspešno izdelavo in
l. anine
po konkurenčni cen.
Mestni trg 25. I.

v Zenitov Viljema Hohenzollerna. r Čudna želja. Neki mesar v Londonu je večkrat v življenju izrazil željo, da ni nobenega dvoma več, da se bivši nemški cesar očeni z vdovo Rochow. Je iste starosti kot ekscesar, ki jih ima 63 na plečih. Da bo Viljem to res izvršil, sklepajo iz tega, ker je odslovil svojega zvestlega dvornega maršala, kateri je velik sovražnik žensk in se je protivil njenemu ženitvi.

Tovarna JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4
odružnica: Se埠urgova ul. 4.
Podružnice: Maribor Gosposka ul. 38.
ovo meso Glavni trg.
Košev.e štev. 39.

Prometni zavod za premog d. d. v LJUBLJANI
prodaja iz slovenskih premogovnikov
velen'ski, šentjanški in trbovel'ski premog
vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo ter kovaški in črni premog
Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ul. 19

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO, r. z. z. o. z. v Ljubljani
priporoča ogled svoje zaloge manufakture.
II IZKLJUČNO ČESKI IZDELKI II
Ravnokar prispeva blago od mnogih čeških tovarn. Prispela je tudi izbrana zaloga damskega blaga od brnske tvrdke STIASNY & SCHLESINGER. — Glavno skladišče v »Kresiji«, I. nadstropje. Poseben vhod iz Lingerjeve ul. ce štev. 1. Detajlna prodajalna v Stritarjevi ulici št. 5. — Podružnica v Somboru.